

ADRIAN CIEŚLIK

<https://orcid.org/0000-0002-5870-8365>

adrian.cieslik@doktorant.upjp2.edu.pl

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Słowo wprowadzające

<https://doi.org/10.15633/9788374389068.00>

Gdy w 2018 roku, podczas xx Ogólnopolskiego Zjazdu Studentów Archiwistyki w Toruniu, padła propozycja, by kolejny został zorganizowany w Krakowie, obradujący skierowali swe myśli ku wielkim ośrodkom akademickim królewskiego miasta: Uniwersytetowi Jagiellońskiemu i Uniwersytetowi Pedagogicznemu. Pomędzy wypowiedziami aprobującymi wybór tych uczelni na miejsce sesji, padła również propozycja ostatniej z uczelni, która w swojej ofercie miała także archiwistykę. Nieoczekiwanie dostrzeżono, że Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie jest także swoistą kuźnią archiwistów i zarządzających dokumentem. Poparcie dla kościelnej uczelni rosło, aż w końcu Sejmik xx Zjazdu zdecydował – ta niewielka krakowska wszechnica stanie się organizatorem XXI edycji tego cyklicznego

wydarzenia. Obecni w Toruniu reprezentanci Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie: Adrian Cieślik, Katarzyna Nencko oraz Elżbieta Kurowska przyjęli tą informację jako wyróżnienie i docenienie dotychczasowej pracy na polu archiwistyki. Z radością przekazali ją w Krakowie i od razu rozpoczęły się przygotowania do następnego OZSA. Nad całością przygotowań czuwała ówczesna Katedra Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii wraz z kierownikiem, ks. prof. Józefem Mareckim, który stał się opiekunem merytorycznym zjazdu.

Powiodło się przeprowadzenie XXI Ogólnopolskiego Zjazdu Studentów Archiwistyki, który odbywał się między 24 a 26 kwietnia 2019 roku w Krakowie. Wzięło w nim udział sześćdziesięciu prelegentów z kilkunastu ośrodków akademickich w Polsce. Wygłosili oni referaty na tematy związane z archiwistyką, zarządzaniem dokumentacji, ale też z historią. Wystąpienia były niezwykle różnorodne. Ponadto obradom towarzyszyły żywiołowe dyskusje, podczas których uwagami wymieniali się uczniowie i mistrzowie – studenci i profesorowie.

Swoistym owocem obrad XXI Ogólnopolskiego Zjazdu Studentów Archiwistyki jest niniejszy *Pamiętnik*, w którym zebrano kilka tekstów odnoszących się do wygłoszonych referatów. Tytuł publikacji nawiązuje do całej serii, jaka powstała po wcześniejszych zjazdach.

W publikacji zostało zaprezentowane osiem tematów omówionych poprawnie zarówno pod względem metodologii, jak i merytorycznie. Selekcja artykułów była znaczna, dlatego zostało zakwalifikowanych tylko kilka tekstów. Trwająca od 2020 roku ogólnoswiatowa pandemia spowodowała spore opóźnienie w wydaniu niniejszej publikacji, co wpłynęło także na wycofanie kilku nadesłanych artykułów. Można je znaleźć w innych czasopismach branżowych. Trudno jednak

było odnaleźć jeden klucz, który spajałby wszystkie teksty, podobnie jak nie było tego klucza w przypadku XXI Zjazdu. Po raz pierwszy nie miał on hasła przewodniego. Założenie takie pozwoliło dobrać artykuły związane z wieloma obszarami badań, które opierają się na archiwistyce. Stąd niniejsza publikacja zawiera rozdziały ukazujące historię nowożytną, najnowszą, a także archiwistykę współczesną czy archiwistykę przyszłości. Z tekstu Artura Barcikowskiego czytelnik może się dowiedzieć, jakie elementy powinien zawierać wstęp do inwentarza, a Paweł Falkowski uświadamia, w myśl jakichś zasad powinien pracować kierownik oddziału archiwum państwowego. Kolejny rozdział autorstwa Jana Grabowskiego jest z gatunku nauk pomocniczych historii i traktuje o pieczęciach w zbiorach Ambrożego Grabowskiego – ważnej postaci w krakowskiej historiografii. Z kolei Patrycja Mierzyńska tłumaczy, czym były wilkierze miejskie na przykładzie Olsztyna. Miłośnicy źródłoznawstwa dwudziestowiecznego znajdą w tej monografii również odpowiedź na pytanie, gdzie szukać źródeł do historii okupacji niemieckiej w powiecie mińskim, o czym pisze Damian Sitkiewicz, oraz źródeł do historii jeńców z terenu Galicji Wschodniej, na które wskazuje Wiktor Węglewicz. Także pracujący ze spuściznami archiwalnymi mogą ubogacić się tekstem Grzegorza Piątka dotyczącym spuścizny po znanym poznańskim dominikaninie Tomaszu Alexiewiczu. Natomiast teoretycy archiwistyki uzyskają odpowiedź od Kamili Siudy na pytanie o egodokument i egodokumentalność – nieodkryte jeszcze fenomeny kulturowe polskich archiwów.

Redaktorzy monografii wyrażają nadzieję, iż publikacja zostanie przyjęta w środowisku archiwistycznym i stanie się przyczynkiem do dalszego rozwoju tej dziedziny naukowej. Autorom zaś życzymy, aby kontynuowali swoje badania i rozwijali się naukowo

zarówno w duchu archiwistyki, zarządzania dokumentem, jak i historii, nie sposób bowiem oderwać nauki o przeszłości od archiwów i dokumentów.

Adrian Cieřlik – przewodniczący Komitetu Organizacyjnego XXI Ogólnopolskiego Zjazdu Studentów Archiwistyki.